

Bruksela, 22 maja 2025 r.
(OR. en)

9127/1/25
REV 1

AGRI 202
AGRIFIN 51
AGRISTR 21
AGRIORG 59
ENV 369
POLCOM 95

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Komunikat w sprawie wizji dla rolnictwa i żywności – <i>Deбата orientacyjna</i>

W związku z dyskusją na forum Rady (ds. Rolnictwa i Rybołówstwa) zaplanowaną na 26 maja 2025 r., załącznik do niniejszej noty zawiera sporządzone przez prezydencję podsumowanie dyskusji oraz zaleceń przedstawionych przez delegacje.

Dyskusja na forum Rady w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności: Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń”

– Sporządzone przez prezydencję podsumowanie dyskusji i zaleceń delegacji

– Wprowadzenie

19 lutego 2025 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności” (dok. 6385/25), w którym przedstawiła swoje refleksje na temat przyszłości rolnictwa i żywności w Unii Europejskiej (UE).

Polska prezydencja przeprowadziła szereg otwartych i swobodnych dyskusji na temat tej wizji, aby dać państwom członkowskim możliwość przedstawienia swoich ocen, opinii i propozycji dotyczących celów i rozwiązań w niej przedstawionych. Zdaniem prezydencji taka dyskusja jest zasadniczym elementem dialogu na temat przyszłości europejskiego rolnictwa i polityki rolnej.

Wizja ta była omawiana przez Radę ds. Rolnictwa i Rybołówstwa na posiedzeniach 24 lutego i 24 marca 2025 r., podczas których ministrowie powierzyli Specjalnemu Komitetowi ds. Rolnictwa zadanie omówienia jej szczegółowo. Wizja ta była następnie omawiana podczas czterech posiedzeń Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa, które odbyły się w dniach 31 marca, 7 kwietnia, 28 kwietnia i 5 maja 2025 r.

Prezydencja skupiła dyskusję na pytaniach dotyczących czterech celów priorytetowych wizji oraz celu horyzontalnego (pytania przedstawiono w załączniku 1).

Biorąc pod uwagę przebieg tej dyskusji, prezydencja sporządziła poniższe podsumowanie dyskusji na temat wizji oraz zaleceń dotyczących testu potrzeb wsi (ang. *rural proofing*) i zwraca się do Komisji o uwzględnienie ich w pracach nad przyszłymi wnioskami ustawodawczymi dotyczącymi wspólnej polityki rolnej po 2027 r.

– Uwagi ogólne

Z zadowoleniem przyjęto fakt, że w centrum wizji przedstawionej w komunikacie Komisji znalazło się bezpieczeństwo żywnościowe

Większość państw członkowskich zareagowała pozytywnie na komunikat Komisji w sprawie wizji dla rolnictwa i żywności, zgadzając się z wieloma jego celami i przewidywanymi w nim projektami. Delegacje z zadowoleniem przyjęły fakt, że bezpieczeństwo żywnościowe i produkcja rolna znalazły się w centrum wizji. Zwróciły uwagę na fakt, że dokument ten zawiera rozwiązania stanowiące dobrą podstawę do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w Europie, konkurencyjności i odporności europejskiego rolnictwa.

Dialog z rolnikami ma zasadnicze znaczenie dla dyskusji na temat przyszłości WPR i rolnictwa

Pozytywnie oceniono położony w wizji nacisk na potrzebę dialogu z rolnikami podczas omawiania przyszłych rozwiązań. Niektóre delegacje wskazały, że w dokumencie uwzględniono obawy rolników, a także odniesiono się do uwag zgłoszonych przez zainteresowane strony, jak również przez Radę w konkluzjach w sprawie ukierunkowanej na rolników wspólnej polityki rolnej po roku 2027 (dok. 16694/24).

Utrzymanie obecnej struktury WPR i zapewnienie jej odpowiedniego finansowania

Większość delegacji zauważyła, że wizja nie odnosi się do kwestii finansowania WPR. Jednocześnie zwróciły one uwagę, że odpowiedni i odrębny budżet na tę politykę jest bardzo ważny dla osiągnięcia celów wizji i rolnictwa. Podkreślono, że finansowanie WPR musi nadal opierać się na dwóch filarach, a wiele delegacji wskazało na potrzebę wzmocnienia finansowania drugiego filaru WPR. Z drugiej strony pojawiły się głosy wskazujące, że dyskusja na temat wizji nie powinna przesądzać o dyskusji na temat wieloletnich ram finansowych (WRF), która odbędzie się na odpowiednim forum.

Potrzeba uproszczenia WPR

Ogólnie rzecz biorąc, delegacje podkreśliły znaczenie uproszczenia WPR w różnych dziedzinach związanych z celami wizji. Wezwano do uproszczenia płatności bezpośrednich, zarówno pod względem wymogów i kontroli, jak i rozwiązań wspierających młodych rolników.

WPR dostosowana do potrzeb

Delegacje zwróciły uwagę, że nie jest właściwe stosowanie jednolitych rozwiązań we wszystkich regionach i krajach, podkreślając znaczenie specyfiki regionalnej i podejścia terytorialnego. Jednocześnie podkreślono potrzebę zintegrowanego stosowania różnych instrumentów WPR.

– Pierwszy cel wizji

Oczekuje się, że dywersyfikacja zwiększy dochody z działalności rolniczej

Większość delegacji zgodziła się co do potrzeby dywersyfikacji źródeł dochodów rolników poprzez rozwój biogospodarki, produkcję energii ze źródeł odnawialnych lub techniki węglochłonne. Podkreślono jednak, że działania te powinny uzupełniać dochody z działalności rolniczej i nie powinny ograniczać dostępności gruntów do produkcji żywności. Wiele delegacji zaznaczyło, że ważne jest, by poznać szczegóły rozwiązań takich jak przyrodnicze punkty kredytowe i możliwości zastosowania tych rozwiązań do małych i średnich gospodarstw rolnych.

Kontynuacja i lepsze ukierunkowanie płatności bezpośrednich

Delegacje podkreśliły znaczenie stabilizującej funkcji płatności bezpośrednich dla dochodów rolników. Zwróciły uwagę na potrzebę lepszego ukierunkowania płatności bezpośrednich poprzez wspieranie młodych i nowych rolników, aby w większym stopniu uwzględnić potrzeby małych i średnich gospodarstw rolnych. Jednocześnie podkreślono potrzebę utrzymania wsparcia dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi. Zwrócono również uwagę na potrzebę lepszego dostosowania systemu płatności do warunków panujących w danym państwie członkowskim oraz na zasadę pomocniczości w stosowaniu różnych elementów systemu.

Niektóre delegacje podkreśliły potrzebę ukończenia konwergencji zewnętrznej płatności bezpośrednich ze względu na sprawiedliwość i równowagę w UE, ale inne delegacje wskazały na potrzebę uwzględnienia zróżnicowania kosztów produkcji i dochodów z rolnictwa.

Potrzeba zwiększonej wymiany pokoleniowej

Większość delegacji opowiedziała się za wsparciem wymiany pokoleń w rolnictwie, a także za potrzebą powstrzymania wyludniania się obszarów wiejskich, również ze względu na bezpieczeństwo obszarów przygranicznych. W tym kontekście delegacje zwróciły uwagę na znaczenie zapewnienia atrakcyjności i konkurencyjności rolnictwa oraz żywotności obszarów wiejskich. Jako środki kluczowe dla wymiany pokoleń w rolnictwie wymieniono lepszy dostęp do kapitału i gruntów.

Utrzymanie silnego komponentu inwestycyjnego w ramach WPR

Liczne delegacje podkreśliły potrzebę utrzymania w ramach WPR silnego komponentu inwestycyjnego. W tym kontekście podkreślono znaczenie odpowiedniego finansowania drugiego filaru WPR. Delegacje zwróciły uwagę, że dodatkowe ustalenia, np. te związane ze wsparciem ze strony Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), nie zastąpią finansowania w ramach WPR. Za obszary wymagające wsparcia inwestycyjnego, niezależnie od źródła finansowania uznano: transformację ekologiczną i cyfrową, zmniejszenie wpływu rolnictwa na klimat i środowisko, wzmocnienie jego odporności, wprowadzenie nowych technologii i innowacji oraz dzielenie się wiedzą.

Zagwarantowanie uczciwych cen produktów rolnych

Podczas dyskusji delegacje podkreśliły potrzebę opracowania rozwiązań zapewniających uczciwe warunki handlu w łańcuchu dostaw, w tym ograniczenie sprzedaży produktów rolnych poniżej kosztów produkcji.

– Drugi cel wizji

Wzmocnienie konkurencyjności i zrównoważonego charakteru rolnictwa

Delegacje zgodziły się, że należy wzmocnić konkurencyjność rolnictwa i jego zrównoważony charakter. Jednocześnie podkreśliły, że osiągnięcie celów gospodarczych przez rolnictwo ma zasadnicze znaczenie oraz że ważne są wszystkie trzy wymiary zrównoważonego rozwoju. Podkreśliły też potrzebę znalezienia równowagi między konkurencyjnością sektora a środkami mającymi zmniejszyć jego wpływ na środowisko i klimat. Delegacje uznały za bardzo istotne działania mające na celu zwiększenie dostępności nowych technologii i innowacji dla rolników, zapewnienie im dostępu do wiedzy, również poprzez szkolenia i doradztwo, oraz zwiększenie znaczenia badań naukowych.

Strategiczna rola produkcji zwierzęcej w rolnictwie

Delegaci podkreślili strategiczną rolę sektora produkcji zwierzęcej. Zróżnicowanie modeli produkcji zwierzęcej wymaga narzędzi, które pozwolą dostosować wsparcie do indywidualnych modeli produkcji, zwiększać zrównoważony charakter produkcji i reagować na różne wyzwania. Wsparcie powinno obejmować zarówno płatności bezpośrednie, w tym płatności związane z produkcją, i płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi, jak i wsparcie inwestycji. Podkreślono rolę badań naukowych i innowacji, zwłaszcza w dziedzinie genetyki zwierząt i hodowli zwierząt.

Poprawa odporności rolnictwa

Delegacje podkreśliły potrzebę wzmocnienia odporności rolnictwa, w tym odporności na wyzwania takie jak choroby zwierząt i ekstremalne zdarzenia pogodowe, co wymaga odpowiednich narzędzi dostosowawczych, instrumentów zarządzania ryzykiem i instrumentów kryzysowych. W tym kontekście podkreślono ważną rolę rezerwy rolnej. Rolnictwo wymaga stabilności i przewidywalności produkcji.

Klauzule „lustrzane” w handlu międzynarodowym

Podkreślono potrzebę większego dostosowania produktów importowanych do unijnych norm produkcji oraz zapewnienia rolnikom z UE równych warunków działania. Niektóre państwa członkowskie sprzeciwiają się jednak klauzulom „lustrzanym”, wskazując na potencjalne negatywne skutki dla eksportu z UE.

Nowe strategie na szczepu europejskim

Delegacje wyraziły poparcie dla propozycji opracowania szeregu strategii europejskich i były szczególnie pozytywne w odniesieniu do: a) wymiany pokoleń, b) odporności wodnej, c) białka oraz d) strategii dla sektora produkcji zwierzęcej.

– Trzeci cel wizji

Dobrowolny system analizy porównawczej na potrzeby ocen zrównoważonego rozwoju w gospodarstwach rolnych

Większość delegacji poparła opracowanie systemu analizy porównawczej na potrzeby ocen zrównoważonego rozwoju w gospodarstwach rolnych. Taki system powinien być prosty, przejrzysty, nie powinien zwiększać obciążeń dla rolników i administracji oraz powinien opierać się na wiarygodnych i porównywalnych danych. System powinien pełnić rolę motywacyjną, a nie zwiększać wymogi czy ograniczać dostęp rolników do rynku. Powinien on być opracowany we współpracy z rolnikami, uwzględniać dużą różnorodność rolnictwa w UE i opierać się na doświadczeniach z takimi systemami w niektórych państwach członkowskich. System ten powinien dać rolnikom możliwość dzielenia się dobrymi praktykami i uczenia się na przykładzie innych gospodarstw. Niektóre delegacje wyraziły obawy co do możliwości harmonizacji systemu analizy porównawczej na szczeblu UE, biorąc pod uwagę różnorodność systemów produkcji, i wyraziły wątpliwości co do jego celowości.

Wdrażanie opartych na zachętach działań w dziedzinie klimatu i środowiska

Delegacje podkreśliły potrzebę odpowiednich zachęt dla rolników do wdrażania działań korzystnych dla klimatu i środowiska, które zapewniają usługi ekosystemowe. Zwrócono również uwagę na opracowanie rozwiązań opartych na wykorzystaniu funduszy sektora prywatnego. W kontekście środków dotyczących gospodarki wodnej i zdrowia gleb podkreślono potrzebę równowagi między zachętami a wymogami.

Potrzeba opracowania strategii odporności wodnej

Delegacje podkreśliły, że w kontekście rolnictwa i produkcji żywności woda powinna być priorytetem. Z zadowoleniem przyjęły zapowiedź, że Komisja sporządzi strategię odporności wodnej, by opracować nowe działania dostosowane do wyzwań, w tym wzmocnić konkurencyjność gospodarstw rolnych.

Kontynuacja istniejących instrumentów WPR w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi i zdrowia gleb

Delegacje podkreśliły, że WPR dysponuje już szeregiem instrumentów sprzyjających gospodarce wodnej i zdrowiu gleb: normami dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, środkami rolno-środowiskowo-klimatycznymi, ekoprogramami i wsparciem dla trwałych użytków zielonych. Zwróciły one uwagę na istotną rolę instrumentów drugiego filaru WPR w finansowaniu środków na rzecz zdrowych gleb, odporności wodnej i ograniczania intensywnych praktyk rolniczych. Zaznaczono, że w przyszłej WPR należy utrzymać ten szeroki zakres środków.

Zrównoważone gospodarowanie wodami i glebami

Delegacje mówiły o dużej roli rozwiązań opartych na obiegu zamkniętym zarówno w odniesieniu do gleb, jak i wód. Wymieniono rozwiązania w zakresie obiegu materii organicznej, wykorzystania wody deszczowej, inwestycji w zrównoważone systemy zbierania wody, ponownego wykorzystania wody, nawadniania i ochrony. Podkreślono znaczenie współpracy między naukowcami a praktykami, rolę badań naukowych i innowacji oraz doradztwa we wspieraniu wdrażania rozwiązań na poziomie gospodarstwa.

– Czwarty cel wizji

Wzmocnienie komplementarności i synergii między politykami wspierającymi rozwój obszarów wiejskich

Delegacje wezwały do utrzymania dwufilarowej struktury WPR i utrzymania wsparcia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w drugim filarze. Jednocześnie większość delegacji zauważyła, że WPR nie powinna być jedynym instrumentem takiego wsparcia i że konieczne jest również utrzymanie finansowania dla obszarów wiejskich w ramach innych polityk, w tym m.in. polityki spójności. Komplementarność i synergia wsparcia z różnych źródeł i instrumentów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich powinny koncentrować się na: infrastrukturze technicznej i społecznej, wspieraniu przedsiębiorczości (zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw), wymianie pokoleń i dostępności podstawowych usług. Niektóre państwa członkowskie podkreśliły potrzebę inwestowania w odporność obszarów wiejskich, również w świetle sytuacji geopolitycznej i wyzwań związanych z bezpieczeństwem terytorialnym.

Test potrzeb wsi (ang. *rural proofing*) jako instrument wspierający komplementarność polityk w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich

Większość delegacji uznała, że stosowanie testu potrzeb wsi na różnych szczeblach jest ważnym rozwiązaniem systemowym, które wspiera komplementarność i synergię między różnymi instrumentami wsparcia obszarów wiejskich. Jednocześnie wnoszono o to, aby nie stanowiło to dodatkowego obciążenia administracyjnego. Załącznik 2 zawiera obszerniejsze zalecenia dotyczące testu potrzeb wsi przedstawione przez państwa członkowskie podczas oddzielnych dyskusji zainicjowanych przez prezydencję przed przedstawieniem wizji.

Inicjatywa LEADER na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

Delegacje wskazały, że bardzo dobrym instrumentem wspierającym aktywizację społeczności lokalnych i oddolne inicjatywy rozwojowe na obszarach wiejskich jest i powinien pozostać program LEADER.

– Horyzontalny cel wizji

Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury na potrzeby rozwoju cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Delegacje uznały dostępność cyfrową i infrastrukturę telekomunikacyjną, w tym sieci szerokopasmowe i 5G, za bardzo ważne warunki wstępne rozwoju i wdrażania cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Wymagają one finansowania z różnych źródeł i bardzo często – zaangażowania zasobów publicznych. Niektóre delegacje podkreśliły znaczenie dostępności cyfrowej jako podstawy ogólnego rozwoju gospodarki wiejskiej. Wskazano również, że ważnym czynnikiem promowania wymiany pokoleń w rolnictwie i na obszarach wiejskich jest cyfryzacja.

Finansowanie niezbędne, by wspierać wdrażanie innowacji

Delegacje zwróciły uwagę na zapewnienie zróżnicowanych i odpowiednich instrumentów finansowych, w tym dostępnych i korzystnych pożyczek, aby umożliwić rolnikom wprowadzanie w życie innowacji i nowych rozwiązań. Podkreślono, że rozwiązania te powinny być dostosowane do specyfiki rolnictwa oraz do potrzeb MŚP działających w tym sektorze i na obszarach wiejskich.

Niezbędne wsparcie w zakresie doradztwa i szkoleń

Większość delegacji wskazała, że powszechny i łatwy dostęp do szkoleń i usług doradczych jest kluczowym czynnikiem, który umożliwi realizację wielu elementów i celów wizji, gdyż dzięki niemu rolnicy, zarówno nowi, jak i doświadczeni, a także mieszkańcy obszarów wiejskich, będą mogli zdobyć odpowiednie umiejętności i kompetencje. Wskazano w tym kontekście na adekwatny system doradztwa.

Program szkoleń powinien obejmować elementy ułatwiające zarządzanie gospodarstwem rolnym, wprowadzanie nowych rozwiązań (np. siew bezpośredni, rolnictwo regeneracyjne, rolnictwo precyzyjne i przyjazne klimatowi, nowe techniki nawadniania, wykorzystanie technologii cyfrowych) oraz przedsiębiorczość, nowoczesne technologie w sektorze rolno-spożywczym oraz zakładanie i rozwój przedsiębiorstw wiejskich.

Zwrócono również uwagę na potrzebę tworzenia i rozwijania systemów wymiany wiedzy, wymiany doświadczeń, nowych rozwiązań i dobrych praktyk, w tym z wykorzystaniem centrów, platform współpracy cyfrowej i platform komunikacji.

Badania i rozwój – kluczowy element unijnej strategii rolnej i żywnościowej

Delegacje podkreśliły, że badania naukowe i innowacje finansowane z różnych źródeł, w tym z europejskich programów badawczych, odegrają ważną rolę w realizacji celów i priorytetów wizji. Zaznaczyły także, że badania naukowe mają kluczowe znaczenie dla konkurencyjności i odporności europejskiego sektora rolno-spożywczego, poprawy efektywności środowiskowej tego sektora (w tym w ramach produkcji zwierzęcej) i zmniejszenia zależności od importu kluczowych czynników produkcji, takich jak białko paszowe i nawozy. Podkreślono znaczenie inwestowania w badania nad nowymi, odpornymi odmianami roślin (w tym nowymi technikami genomowymi) i genetyką zwierząt. Podkreślono również znaczenie współpracy między naukowcami a praktykami, w tym wsparcia dla europejskich partnerstw innowacyjnych.

Pytania prezydencji mające ukierunkować dyskusję na temat wizji i jej celów*Cel pierwszy*

- Wizja odnosi się do konieczności uzyskiwania przez rolników przychodu z różnych źródeł na rynku, w tym z nowych uzupełniających źródeł dochodu. Czy sądzą Państwo, że jest to możliwe do osiągnięcia, a jeśli tak, jaki jest najlepszy sposób osiągnięcia tego celu, przy uwzględnieniu wyzwań rynkowych, klimatycznych i strukturalnych?
- W jaki sposób pogodzić bardziej zdecydowane ukierunkowanie wsparcia na rolników, którzy aktywnie angażują się w produkcję żywności – za czym opowiedziano się w wizji – z ukierunkowaniem wsparcia na rolników, którzy najbardziej tego potrzebują, mając na uwadze cel polegający na uproszczeniu WPR?
- Czy dostrzegają Państwo przestrzeń i instrumenty umożliwiające większe zaangażowanie WPR w wymianę pokoleń w rolnictwie? Jeżeli tak, proszę podać przykłady.
- Wizja przewiduje opracowanie ambitnego planu inwestycji. Jakie nowe elementy powinny Państwa zdaniem znaleźć się w tym planie i które istniejące elementy można wykorzystać w przyszłości w bardziej inteligentny sposób?

Cel drugi

- Czy uważają Państwo, że zarysowane w wizji plany Komisji są wystarczające do wzmocnienia konkurencyjności i odporności europejskiego rolnictwa? Jeśli nie, jakie inne działania Państwo proponują?
- Choć unijny sektor produkcji zwierzęcej ma duże znaczenie gospodarcze dla rolnictwa UE, a jednocześnie ma pozytywny wpływ na np. utrzymanie różnorodności biologicznej i zapewnienie naturalnego źródła nawozów, ma również negatywny wpływ na środowisko i klimat. W jaki sposób instrumenty WPR mogą ograniczyć ten negatywny wpływ unijnego sektora produkcji zwierzęcej, a jednocześnie utrzymać konkurencyjność produkcji i wysokie standardy UE w tym wrażliwym sektorze?
- Sektor rolny UE jest uzależniony od importu kluczowych środków produkcji, takich jak nawozy, białko i energia. Jakie działania uważają Państwo za konieczne w celu zmniejszenia tej zależności w sposób, który stworzyłby również nowe możliwości dla sektora rolnego?

Cel trzeci

- Jak rozumieją Państwo dobrowolny system analizy porównawczej na potrzeby ocen zrównoważonego rozwoju w gospodarstwach rolnych? Czy mają Państwo jakieś krajowe doświadczenia i przykłady dobrych praktyk, którymi mogliby Państwo podzielić się z innymi państwami członkowskimi i Komisją?
- W jaki sposób możemy zachęcać do podejmowania większej liczby działań na rzecz promowania odporności wodnej i zdrowia gleb?

Cel czwarty

- W jaki sposób można wykorzystać synergie i komplementarność między różnymi politykami, by zwiększyć konkurencyjność, odporność i żywotność obszarów wiejskich? Czy mogliby Państwo podzielić się dobrymi przykładami sposobów na to, jak koordynacja instrumentów finansowania przyniosła korzyści obszarom wiejskim w Państwa kraju?

Cel horyzontalny

- Jakie priorytetowe działania, oprócz środków przewidzianych w WPR, może podjąć Komisja, aby stworzyć środowisko sprzyjające innowacjom i nowym technologiom w sektorze spożywczym i rolnym oraz zapewnić rolnikom jak najszerzy dostęp do nich?
- Jakie warunki podstawowe i instrumenty wsparcia są potrzebne do przyspieszenia transformacji cyfrowej w rolnictwie i na obszarach wiejskich?

Zalecenia dotyczące testu potrzeb wsi

Podczas dyskusji, które odbyły się na posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa w dniu 3 lutego 2025 r. oraz na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 24 lutego 2025 r., państwa członkowskie poparły szersze wykorzystanie testu potrzeb wsi w programowaniu funduszy i polityk UE po 2027 r. Jednocześnie zauważyły, że nie powinno to pociągać za sobą dodatkowych obciążeń administracyjnych. Oczekuje się, że wdrożenie testu potrzeb wsi przez wszystkie dyrekcje generalne Komisji Europejskiej zapewni większą komplementarność i synergii między różnymi instrumentami wsparcia rozwoju obszarów wiejskich.

Prezydencja przedstawia główne zalecenia dla Komisji Europejskiej przekazane przez delegacje, dotyczące stosowania testu potrzeb wsi w ramach polityk i funduszy UE po roku 2027.

- 1) Warto stosować test potrzeb wsi do wszystkich polityk i funduszy UE po roku 2027, aby zapewnić ich wkład w zrównoważony rozwój obszarów wiejskich oraz zagwarantować ich spójność i komplementarność z instrumentami wspólnej polityki rolnej.
- 2) Pożądana jest ściślejsza współpraca z innymi dyrekcjami generalnymi (nie tylko DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich) i ich większe zaangażowanie w odniesieniu do programowania i finansowania rozwoju obszarów wiejskich po roku 2027.
- 3) Należy lepiej koordynować fundusze i polityki UE (w tym politykę spójności) po 2027 r., aby odpowiednio zaspokoić potrzeby w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.
- 4) Należy dalej rozwijać narzędzia i dostęp do wysokiej jakości danych w celu monitorowania wpływu funduszy i polityk unijnych na rozwój obszarów wiejskich w oparciu o wspólny zestaw wskaźników. Wskazane jest pogłębienie analiz i badań nad wpływem polityk na rozwój obszarów wiejskich oraz utworzenie przez Komisję sieci centrów monitorowania obszarów wiejskich w całej UE.

- 5) W ramach testu potrzeb wsi Komisja powinna nadal oceniać wpływ i skutki projektów przepisów UE na rozwój obszarów wiejskich oraz regularnie dokonywać przeglądu polityk UE pod kątem ich wpływu na rozwój obszarów wiejskich. Nie należy tego ograniczać wyłącznie do ocen *ex ante*. Opracowywane przez Komisję analizy rozwiązań prawnych powinny również obejmować oceny *ex post*.
- 6) Test potrzeb wsi powinien być dobrowolnym mechanizmem na szczeblu krajowym, a jego stosowanie nie może oznaczać nakładania dodatkowych obciążeń administracyjnych na państwa członkowskie przez Komisję.
- 7) Rozwój obszarów wiejskich powinien być priorytetem wszystkich polityk przewidywanych przez Komisję po 2027 r., z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb obszarów wiejskich w poszczególnych państwach członkowskich.
- 8) W ramach testu potrzeb wsi Komisja powinna wzmocnić dialog z interesariuszami polityki i funduszy UE, tak aby można było uzyskać informacje zwrotne od lokalnych społeczności wiejskich.
